

Ministarstvo
finansija

Br: 05-02-040/26-21177/4

Podgorica, 18.06.2026.godine

Za: MINISTARSTVO FINANSIJA, DIREKTORAT ZA PORESKI I CARINSKI SISTEM, Stanka Dragojevića 2, Podgorica

Predmet: Mišljenje na Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o poreskoj administraciji

Veza: Vaš akt br. 10/1-01-040/26-211773 od 17.06.2026 godine

Poštovani,

Povodom *Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o poreskoj administraciji*, Ministarstvo finansija daje sledeće:

MIŠLJENJE

Predlogom zakona vrši se usklađivanje važećeg zakona sa direktivama Evropske unije, a prije svega sa Direktivom 2015/2376 u pogledu obavezne automatske razmjene informacija u oblasti oporezivanja, Direktivom 2018/822 u pogledu obavezne automatske razmjene informacija u oblasti oporezivanja u odnosu na prekogranične aranžmane o kojima se izvještava, te Direktivom 2025/872 o administrativnoj saradnji u području oporezivanja.

U Izvještaju o sprovedenoj analizi procjene uticaja propisa u dijelu procjene fiskalnog uticaja, navedeno je da za implementaciju propisa nisu potrebna finansijska sredstva iz budžeta Crne Gore. Takođe, navedeno je da implementacijom propisa neće nastati međunarodne finansijske obaveze kao i da nije predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proistići finansijske obaveze.

Na tekst Predloga zakona i pripremljeni Izvještaj o analizi uticaja propisa, sa aspekta državnog budžeta i implikacija na poslovni ambijent, nemamo primjedbi.

S poštovanjem,

 MINISTAR
mr Novica Vuković

ZAKON
O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PORESKOJ ADMINISTRACIJI

Član 1

U Zakonu o poreskoj administraciji („Službeni list RCG“, br. 65/01 i 80/04 i i „Službeni list CG“, br. 20/11, 28/12, 8/15, 47/17, 52/19, 145/21, 15/25, 160/25 i 70/26), u članu 4 poslije tačke 2 dodaje se nova tačka koja glasi:

“2a) **poreska obaveza** obuhvata: porez, kamatu i troškove postupka;”

U tački 10 poslije riječi: “organizacija” dodaju se riječi: “pravni aranžman”.

Tačka 15 mijenja se i glasi:

“15) **izvještajni operater platforme** je operater platforme u Crnoj Gori koji je obveznik izvještavanja na osnovu Direktive EU 2023/2226 i Modela pravila za izvještavanje, u skladu sa zakonom, odnosno potvrđenim međunarodnim sporazumom, koji je rezident Crne Gore za potrebe oporezivanja ili ima stalnu poslovnu jedinicu koja u skladu sa zakonom posluje u Crnoj Gori, ili nije rezident Crne Gore za potrebe oporezivanja i nema stalnu poslovnu jedinicu u Crnoj Gori ali omogućava prodavcima aktivnosti u vezi iznajmljivanja nepokretnosti koja se nalazi u Crnoj Gori, državi članici EU ili drugoj državi ili pružanja ličnih usluga, isključujući operatera platforme koji, na osnovu potvrđenog međunarodnog sporazuma, nije obveznik izvještavanja i nije kvalifikovani operater platforme izvan EU.”

U tački 16 riječi: “uključujući i token elektronskog novca” zamjenjuju se riječima: “u skladu sa članom 3 stav 1 tačka 5 Uredbe EU 2023/1114”.

Na kraju tačke 18 tačka-zarez briše se i dodaju riječi: “u skladu sa članom 3 stav 1 tačka 15 Uredbe EU 2023/1114;”.

Tačka 19 mijenja se i glasi:

“19) **izvještajni pružalac usluga povezanih sa kriptoinovinom** je svaki pružalac usluga povezan sa kriptoinovinom ili subjekt povezan sa kriptoinovinom u Crnoj Gori, koji je obveznik izvještavanja u skladu sa Direktivom EU 2023/2226, zakonom, odnosno potvrđenim međunarodnim sporazumom, koji je rezident Crne Gore, države članice EU ili druge države, koji pruža jednu ili više usluga povezanih sa kriptoinovinom kojima se sprovode transakcije razmjene u ime i za račun korisnika kriptoinovine o kojoj se izvještava.”

Poslije tačke 19 dodaje se 21 nova tačka koje glase:

“20) **prekogranični aranžman** je aranžman ili niz aranžmana, koji može da sadrži više koraka ili djelova, a odnosi se na više od jedne države članice EU ili na jednu državu članicu EU i treću zemlju i ukoliko ispunjava najmanje jedan od sljedećih uslova:

- svi učesnici u aranžmanu nijesu rezidenti za potrebe oporezivanja u istoj jurisdikciji;
- jedan ili više učesnika u aranžmanu istovremeno su rezidenti za potrebe oporezivanja u više od jedne jurisdikcije;
- jedan ili više učesnika u aranžmanu obavlja djelatnost u drugoj jurisdikciji preko stalne poslovne jedinice, a taj aranžman je dio poslovanja ili cjelokupno poslovanje stalne poslovne jedinice;
- jedan ili više učesnika u aranžmanu obavlja djelatnost u drugoj jurisdikciji, ali nije rezident za potrebe oporezivanja u toj jurisdikciji niti u njoj obavlja djelatnost preko stalne poslovne jedinice;
- takav aranžman može imati uticaj na automatsku razmjenu informacija ili identifikaciju stvarnog vlasništva;

21) **prekogranični aranžman o kojem se izvještava** je svaki prekogranični aranžman koji sadrži najmanje jedno obilježje koje ukazuje na potencijalni rizik od izbjegavanja plaćanja poreza;

22) **obilježje** je svojstvo ili osobina prekograničnog aranžmana koji ukazuju na potencijalni rizik od izbjegavanja plaćanja poreza.

23) **posrednik za potrebe izvještavanja o prekograničnim aranžmanima** (u daljem tekstu: posrednik) je:

a) svako lice koje sačini, stavi na tržište ili organizuje prekogranični aranžman o kojem se izvještava ili takav aranžman stavi na raspolaganje radi njegove realizacije ili upravlja njegovom realizacijom i mora da ispunjava najmanje jedan od sljedećih uslova:

-rezident je Crne Gore za potrebe oporezivanja;

-u Crnoj Gori ima stalnu poslovnu jedinicu preko koje se pružaju usluge u vezi s aranžmanom

-osnovan je ili je uređen prema zakonima Crne Gore; ili

-upisan je u nadležni registar za pružanje pravnih, poreskih i savjetodavnih usluga u Crnoj Gori;

b) svako lice koje, uzimajući u obzir relevantne činjenice i okolnosti i na osnovu dostupnih informacija i relevantnog stručnog znanja i razumijevanja potrebnog za pružanje takvih usluga, ima saznanje ili bi se od nje u razumnoj mjeri moglo očekivati da zna da se obavezala na pružanje, direktno ili posredstvom drugih lica, podrške, pomoći ili savjeta u pogledu sačinjavanja, stavljanja na tržište, organiziranja, stavljanja na raspolaganje u cilju njegovog sprovođenja, ili upravljanja sprovođenjem prekograničnog aranžmana o kojem se izvještava;

24) **relevantni poreski obveznik za potrebe izvještavanja o prekograničnim aranžmanima** (u daljem tekstu: relevantni poreski obveznik) je svako lice kojem se prekogranični aranžman o kojem se izvještava stavlja na raspolaganje radi njegove realizacije ili koje je spremno da taj aranžman realizuje, ili koje je realizovalo prvi korak tog aranžmana;

25) **tržišni aranžman** je prekogranični aranžman koji je sačinjen, stavljen na tržište, spreman za realizaciju ili je stavljen na raspolaganje radi njegove realizacije, i ne zahtijeva veće prilagođavanje;

26) **posebno prilagođeni aranžman** je svaki prekogranični aranžman koji nije tržišni aranžman;

27) **nadležni organ države članice** je organ ili dio organa određen od strane države članice za razmjenu informacija, a koji može uključivati: centralnu kancelariju za vezu, službu za vezu ili nadležnog službenika;

28) **centralna kancelarija za vezu** (u daljem tekstu: CLO) je kancelarija čija glavna odgovornost je kontakt sa nadležnim organima država članicama EU u dijelu administrativne saradnje;

29) **služba za vezu** je svaka kancelarija osim CLO određena da direktno razmjenjuje informacije sa nadležnim organima država članica EU;

30) **nadležni službenik** je svaki službenik koji ima ovlaštenje da direktno razmjenjuje informacije sa nadležnim organima država članica EU;

31) **organ koji podnosi zahtjev** je CLO, služba za vezu ili bilo koji nadležni službenik države članice EU koji podnosi zahtjev za pomoć u ime nadležnog organa;

32) **upravna istraga** je svaki nadzor, provjera ili druga aktivnost preduzeta od strane države članice EU kako bi osigurala ispravnu primjenu poreskog zakonodavstva;

33) **razmjena informacija na zahtjev** je razmjena informacija na osnovu zahtjeva države članice EU koja podnosi zahtjev državi članici EU koja prima zahtjev u posebnom slučaju;

34) **automatska razmjena** je sistemsko dostavljanje informacija kojim raspolaže poreski organ Crne Gore nadležnom organu države članice EU o rezidentima Crne Gore ili drugih država članica EU bez prethodnog zahtjeva u prethodno utvrđenim rokovima;

35) **spontana razmjena** je nesistemsko dostavljanje informacija drugoj državi članici EU, u bilo kom trenutku i bez prethodnog zahtjeva;

36) **elektronski put** je korišćenje elektronske opreme za obradu, uključujući digitalnu kompresiju i skladištenje podataka i koristeći žice, radijski prijenos, optičke tehnologije ili druge elektromagnetske uređaje;

37) **CCN mreža** je zajednička platforma bazirana na zajedničkoj komunikacionoj mreži, (u daljem tekstu: CCN), koju je razvila EU za sve prenose elektronskim putem između nadležnih organu u području carina i oporezivanja;

38) **klijent za potrebe automatske razmjene informacija o prekograničnim aranžmanima** je svaki posrednik ili relevantni poreski obveznik koji prima usluge, uključujući pomoć, savjete, usmjeravanje ili

smjernice, od posrednika koji podliježe obavezi čuvanja profesionalne tajne u vezi sa prekograničnim aranžmanom o kojem se izvještava;

39) **prihod od dividendi koje nijesu dio kastodi računa** su dividende ili drugi prihod koji se, u državi članici EU koja je isplatilac, tretira kao dividenda, a isplaćuje ili upisuje na račun koji nije kastodi, odnosno nije definisan kao račun (osim ugovora o osiguranju ili ugovora o rentnom osiguranju) na koji se drži finansijska imovina u korist drugog lica;

40) **proizvodi životnog osiguranja koji nijesu obuhvaćeni drugim pravnim instrumentima EU o razmjeni informacija i drugim sličnim mjerama** su ugovori o osiguranju, osim ugovora o osiguranju uz mogućnost isplate otkupne vrijednosti polise, koji podliježu izvještavanju kada se naknade iz ugovora plaćaju u slučaju smrti vlasnika polise;”.

Tačka 20 briše se.

Član 2

Poslije člana 5 dodaje se novi član koji glasi:

“Centralna kancelarija za vezu

Član 5a

- (1) Poreski organ obavještava Evropsku komisiju o postojanju CLO i bez odlaganja o svim promjenama ove kancelarije, koja je nadležna za razmjenu informacija.
- (2) Poreski organ će odrediti službu za vezu, koja će biti nadležna za razmjenu informacija i o tome obavještava Evropsku komisiju i druge države članice EU.
- (3) CLO je odgovorna za ažuriranje popisa službi za vezu i davanje istog na raspolaganje CLO drugih država članica EU.
- (4) Služba za vezu je odgovorna za ažuriranje popisa nadležnih službenika i davanje istog na raspolaganje službama za vezu drugih država članica EU i Evropskoj komisiji.
- (5) Službenici zaduženi za administrativnu saradnju smatraju se nadležnim službenicima za potrebe razmjene informacija.
- (6) Kada služba za vezu ili nadležni službenik pošalje ili primi zahtjev za saradnju ili odgovor na zahtjev za saradnju, o tome obavještava CLO.
- (7) Kada služba za vezu ili nadležni službenik primi zahtjev za saradnju kojim se traži postupanje van njihove nadležnosti koja im je dodijeljena u skladu s nacionalnim zakonodavstvom ili politikom države Crne Gore, zahtjev bez odlaganja proslijeđuju CLO i o tome obavještavaju tijelo koje podnosi zahtjev, a rok za dostavljanje informacija počinje da teče narednog dana od dana proslijeđivanja zahtjeva CLO.”

Član 3

U članu 14e stav 1 mijenja se i glasi:

“(1) Izvještajna finansijska institucija dužna je da, identifikuje račune koje posjeduje ili kontroliše rezident države članice EU ili druge države, odnosno teritorije države, prikuplja informacije o stanju na računu, ostvarenim prihodima tih lica po osnovu određenih vrsta dohotka i kapitala i preduzima mjere produbljene provjere, na osnovu Direktive EU 2014/107 i/ili Standarda zajedničkog izvještavanja, u skladu sa zakonom i drugim propisom.”

U stavu 5 riječ “najmanje” zamjenjuje se riječima: “koliko je potrebno, ali ne manje od”.

Član 4

U članu 14f st. 1, 2 i 3 mijenjaju se i glase:

“(1) Član međunarodne grupe povezanih pravnih lica iz Crne Gore (u daljem tekstu: „član međunarodne grupe iz Crne Gore“) koji obavljaju djelatnost u državi članici EU ili drugoj državi odnosno teritoriji države, dužno je da dostavi poreskom organu objedinjene podatke, ostvarenim prihodima, dobiti/gubitku prije

oporezivanja, obračunatom i plaćenom porezu na dobit, prijavljenom kapitalu, akumuliranoj dobiti, broju zaposlenih i materijalnoj imovini za svaku državu članicu EU ili drugu državu odnosno teritoriju države.

(2) Član međunarodne grupe iz Crne Gore dužan je da, pored podataka iz stava 1 ovog člana, dostavi poreskom organu i podatke o identifikaciji svakog člana međunarodne grupe utvrđujući državu, odnosno teritoriju države rezidentnosti i državu, odnosno teritoriju države u kojoj je na osnovu zakona taj član međunarodne grupe osnovan ako se razlikuje od države, odnosno teritorije države rezidentnosti, kao i vrstama djelatnosti koje obavlja.

(3) Član međunarodne grupe iz Crne Gore dužan je da, podatke iz st. 1 i 2 ovog člana, dostavi poreskom organu, radi razmjene informacija sa nadležnim organima države članice EU ili druge države odnosno teritorije države, na propisanom obrascu u elektronskom obliku, u roku od 12 mjeseci, nakon isteka fiskalne godine za koju se podaci dostavljaju."

Član 5

U članu 14g stav 1 mijenja se i glasi:

"(1) Izvještajni operater platforme dužan je da, prikuplja podatke i vodi evidenciju o prodavcima, odnosno naručiocima oglasa o prodaji i iznajmljivanju nepokretnosti, parking mjesta i bilo koje vrste prevoza, prodaji proizvoda i pružanju ličnih usluga, o ukupno plaćenim naknadama i broju relevantnih aktivnosti u vezi kojih je ta naknada naplaćena, o porezima, naknadama ili provizijama koje je obustavio i naplatio korisnicima platforme tokom perioda o kojem izvještava i preduzima mjere produbljene provjere, na osnovu Direktive EU 2021/514 i Modela pravila izvještavanja, u skladu sa zakonom i drugim propisom."

U stavu 3 riječ "najmanje" zamjenjuje se riječima: "koliko je potrebno, ali ne manje od".

Stav 8 mijenja se i glasi:

"(8) Ako je operater platforme Crne Gore identifikovan kao izvještajni operater platforme u više država članica EU, može da izabere jednu državu članicu EU ili kvalifikovanu jurisdikciju koja nije članica EU u kojoj će ispuniti obavezu izvještavanja i dužan je o tome da obavijesti poreski organ Crne Gore i nadležni organ države članice EU ili kvalifikovane jurisdikcije koja nije članica EU a u kojoj izvještava."

Član 6

U članu 14h stav 1 riječi: "Standarda zajedničkog izvještavanja" zamjenjuju se riječima: "Direktive EU 2023/2226 i Okvira za izvještavanje o kriptoinovini".

U stavu 3 riječ "najmanje" zamjenjuje se riječima: "koliko je potrebno, ali ne manje od".

St. 7 i 8 mijenjaju se i glase:

"(7) Izvještajni pružalac usluga povezanih sa kriptoinovinom dužan je da podnese prijavu za registraciju kod nadležnog poreskog organa, u skladu sa zakonom i upiše u Registar pružalaca usluga povezanih sa kriptoinovinom kod Komisije za tržište kapitala Crne Gore u skladu sa zakonom kojim se uređuju mjere i radnje koje se preduzimaju radi sprečavanja i otkrivanja pranja novca i finansiranja terorizma.

(8) Ako je pružalac usluga povezanih sa kriptoinovinom u Crnoj Gori identifikovan kao izvještajni pružalac usluga povezanih sa kriptoinovinom u više država, može da izabere jednu državu članicu EU ili kvalifikovanu jurisdikciju koja nije članica EU u kojoj će ispuniti obavezu izvještavanja i dužan je da o tome obavijesti nadležni poreski organ Crne Gore i nadležni organ države članice EU ili kvalifikovane jurisdikcije koja nije članica EU u kojoj izvještava."

Poslije stava 8 dodaju se četiri nova stava koji glase:

"(9) Izvještajni pružalac usluga povezanih sa kriptoinovinom, pravno lice, ne podliježe obavezi izvještavanja i preduzimanja mjera produbljene provjere u državi članici EU u kojoj: je rezident za potrebe oporezivanja, osnovan je ili organizovan u skladu sa zakonima te države, ima pravni status ili obavezu da podnosi poreske prijave ili ostale relevantne informacije poreskim organima u toj državi članici EU u vezi ostvarene dobiti subjekta, je subjekt kojim se upravlja iz države članice EU, ili je subjekt ili fizičko lice koji

ima stalno mjesto poslovanja u toj državi članici EU, ako taj izvještajni pružalac usluga povezanih sa kriptoinovinom te obaveze ispunjava u bilo kojoj drugoj državi članici EU ili kvalifikovanoj jurisdikciji koja nije članica EU jer je rezident za potrebe oporezivanja u toj državi članici EU ili kvalifikovanoj jurisdikciji koja nije članica EU.

(10) Izvještajni pružalac usluga povezanih sa kriptoinovinom, fizičko lice, ne podliježe obavezi izvještavanja i preduzimanja mjera produbljene provjere u državi članici EU u kojoj ima stalno mjesto poslovanja, ako te obaveze ispunjava u bilo kojoj drugoj državi članici EU ili kvalifikovanoj jurisdikciji koja nije članica EU jer je rezident za potrebe oporezivanja u toj državi članici EU ili kvalifikovanoj jurisdikciji koja nije članica EU.

(11) Izvještajni pružalac usluga povezanih sa kriptoinovinom ne podliježe obavezi izvještavanja i preduzimanja mjera produbljene provjere ako je državi članici EU dostavio obavještenje u formi koji je odredila ta država članica, kojom se potvrđuje da je ispunio obaveze izvještavanja prema pravilima bilo koje druge države članice EU ili kvalifikovane jurisdikcije koja nije članica EU.

(12) Izvještajni pružalac usluga povezanih sa kriptoinovinom ne podliježe obavezi izvještavanja i preduzimanja mjera produbljene provjere u državi članici EU u odnosu na transakcije o kojima se izvještava, a koje sprovodi preko svoje poslovne jedinice u bilo kojoj drugoj državi članici EU ili kvalifikovanoj jurisdikciji koja nije članica EU, ako ta poslovna jedinica obavezu izvještavanja ispunjava u bilo kojoj drugoj državi članici EU ili kvalifikovanoj jurisdikciji koja nije članica EU."

Dosadašnji stav 9 postaje stav 13.

Član 7

Poslije člana 14h dodaju se tri nova člana koji glase:

"Izvještavanje o prethodnim poreskim mišljenjima sa prekograničnim uticajem i prethodnim sporazumima o transfernim cijenama

Član 14i

(1) Prethodno poresko mišljenje sa prekograničnim uticajem je bilo koji sporazum, obavještenje ili drugi instrument odnosno mjera sa sličnim efektima, uključujući i ono koje je izdato, izmijenjeno ili obnovljeno u toku inspekcijskog nadzora, ako ispunjava sljedeće uslove:

je izdato je, izmijenjeno ili obnovljeno od strane Ministarstva finansija ili nadležnog poreskog organa, odnosno poreskog organa jedinice lokalne samouprave, bez obzira na to da li se efektivno koristi;

- izdato je, izmijenjeno ili obnovljeno za određeno lice ili grupu lica, koji imaju pravo na njega da se pozovu;
- odnosi se na tumačenje ili primjenu zakonske ili administrativne odredbe u vezi primjene ili provođenja nacionalnih poreskih propisa;
- odnosi se na prekograničnu transakciju ili na pitanje da li se obavljanjem djelatnosti lica u drugoj jurisdikciji osniva stalna poslovna jedinica ili na pitanje da li je fizičko lice rezident za potrebe oporezivanja u Crnoj Gori; i
- donosi se prije transakcije ili obavljanja djelatnosti u drugoj jurisdikciji koje bi se mogle smatrati osnivanjem stalne poslovne jedinice ili prije podnošenja poreske prijave za period u kojem su transakcija, niz transakcija ili djelatnosti obavljene;

(2) Prekogranična transakcija, u skladu sa stavom 1 ovog člana, je transakcija ili niz transakcija u kojim:

- jedan ili više učesnika u transakciji ili nizu transakcija nijesu rezidenti za potrebe oporezivanja u državi članici koja izdaje, mijenja ili obnavlja prethodno poresko mišljenje s prekograničnim uticajem;
- jedan ili više učesnika u transakciji ili nizu transakcija istovremeno su rezidenti za potrebe oporezivanja u više jurisdikcija;
- jedan od učesnika u transakciji ili nizu transakcija obavlja djelatnost u drugoj jurisdikciji preko stalne poslovne jedinice, a ta transakcija ili niz transakcija je dio poslovanja ili cjelokupno poslovanje stalne poslovne jedinice;

-takva transakcija ili niz transakcija imaju prekogranični uticaj;

(3) Prekogranična transakcija ili niz transakcija obuhvata i sporazume koje jedno lice zaključuje tokom obavljanja djelatnosti u drugoj jurisdikciji preko stalne poslovne jedinice.

(4) Prekograničnom transakcijom, u skladu sa ovim članom, može se podrazumijevati, ali ne isključivo, ulaganje, isporuku robe, usluga, finansiranje ili korišćenje materijalne ili nematerijalne imovine ali ne mora direktno da uključuje i lice kojem je prethodno poresko mišljenje sa prekograničnim uticajem dostavljeno.

(5) Prethodni sporazum o transfernim cijenama je svaki sporazum, obavještenje ili drugi instrument odnosno mjera sa sličnim efektima, uključujući i onaj koji je izdat, izmijenjen ili obnovljen u toku inspeksijskog nadzora, ako:

-je izdat, izmijenjen ili obnovljen od strane Ministarstva finansija ili nadležnog poreskog organa, odnosno poreskog organa jedinice lokalne samouprave, bez obzira na to da li se efektivno koristi;

-je izdat, izmijenjen ili obnovljen za određeno lice ili grupu lica, koje ima pravo da se na njega pozove;

-utvrđuje prije prekograničnih transakcija između povezanih preduzeća odgovarajuću grupu kriterijuma za utvrđivanje transfernih cijena za te transakcije ili utvrđuje raspodjelu dobiti stalnoj poslovnoj jedinici;

(6) Prekogranična transakcija u smislu ove tačke podrazumijeva transakciju ili niz transakcija u kojima učestvuju povezana preduzeća od koja nisu svi poreski rezidenti na području iste jurisdikcije ili transakcija ili niz transakcija koje imaju prekogranični uticaj.

(7) Preduzećem, za potrebe stava 5 ovog člana smatra se svaki oblik vođenja poslovanja, a povezanim preduzećem smatra se kada jedno preduzeće neposredno ili posredno učestvuje u upravljanju, kontroli ili kapitalu drugog preduzeća ili ista lica neposredno ili posredno učestvuju u upravljanju, kontroli ili kapitalu preduzeća.

(8) Transferne cijene, za potrebe stava 5 ovog člana, su cijene po kojima preduzeće prenosi materijalnu ili nematerijalnu imovinu ili pruža usluge povezanim preduzećima.

(9) Poreski organ i nadležni organi država članica EU, automatskom razmjenom, međusobno razmjenjuju i dostavljaju Evropskoj Komisiji informacije o prethodnim poreskim mišljenjima sa prekograničnim uticajem koji su izdati, izmijenjeni ili obnovljeni nakon 31. decembra 2016. godine, i informacije o prethodnim sporazumima o transfernim cijenama koji su izdati, izmijenjeni ili obnovljeni nakon 31. decembra 2026. godine, u skladu sa ograničenjima propisanim tač. 21 i 27 Uputstva kojim je uređen način razmjene informacija kojima raspolaže poreski organ sa nadležnim organima drugih država.

(10) Poreski organ Crne Gore i nadležni organi država članica EU automatskom razmjenom dostavljaju informacije o prethodnim poreskim mišljenjima sa prekograničnim uticajem i prethodnim sporazumima o transfernim cijenama koja su izdata, izmijenjena ili obnovljena u periodu od pet godina prije 1. januara 2017. godine, i te informacije dostavljaju Evropskoj komisiji.

(11) Ako su prethodna poreska mišljenja sa prekograničnim uticajem i prethodni sporazumi o transfernim cijenama izdati, izmijenjeni ili obnovljeni u periodu od 1. januara 2012. godine do 31. decembra 2013. godine, informacije se dostavljaju samo ako su ta mišljenja i sporazumi bila na snazi 1. januara 2014. godine.

(12) Ako su prethodna poreska mišljenja s prekograničnim uticajem i prethodni sporazumi o transfernim cijenama izdati, izmijenjeni ili obnovljeni u periodu od 1. januara 2014. do 31. decembra 2016. godine, informacije se dostavljaju bez obzira da li su još na snazi.

(13) Izuzetno od stava 9 ovog člana ne razmjenjuju se informacije o prethodnim poreskim mišljenjima sa prekograničnim uticajem i prethodnim sporazumima o transfernim cijenama koji su izdati, izmijenjeni ili obnovljeni prije 1. aprila 2016. određenoj osobi ili grupi osoba, isključujući one koje obavljaju uglavnom finansijske ili investicione djelatnosti, kako je definisano članom 2 tačka 5 Direktive 2013/34/EU, sa godišnjim neto prihodom grupe manjim od 40 000 000 EUR (ili iznos jednake vrijednosti u nekoj drugoj valuti) u fiskalnoj godini koja prethodi datumu izdavanja, izmjene ili obnove tih poreskih mišljenja sa prekograničnim uticajem i prethodnih sporazuma o transfernim cijenama.

(14) Odredba stava 9 ovog člana ne primjenjuje se kada se prethodno poresko mišljenje s prekograničnim uticajem odnosi isključivo na poreska davanja fizičkog lica ili više njih, osim ako je to mišljenje izdato, izmijenjeno ili obnovljeno nakon 1. januara 2026.godine i ako iznos transakcije ili niza transakcija prethodnog poreskog mišljenja sa prekograničnim uticajem prelazi 1.500.000,00 eura (ili iznos jednake vrijednosti u bilo kojoj drugoj valuti), ako se takav iznos navodi u prethodnom poreskom mišljenju sa prekograničnim uticajem, ili se istim utvrđuje da li je lice rezident Crne Gore za potrebe oporezivanja.

(15) Ako međunarodni poreski sporazum na osnovu kojeg je dogovoren prethodni sporazum o transfernim cijenama ne dozvoljava njegovo otkrivanje trećim stranama, bilateralni ili multilateralni prethodni sporazumi o transfernim cijenama sa trećim državama biće isključeni su iz oblasti primjene automatske razmjene informacija u skladu sa ovim članom, a ako takav međunarodni sporazum dozvoljava njegovo otkrivanje i nadležni organ treće države daje odobrenje za objavljivanje informacija, takvi bilateralni ili multilateralni prethodni sporazumi o transfernim cijenama će se razmjenjivati na osnovu razmjene informacija.

(16) Ako bi bilateralni ili multilateralni prethodni sporazumi o transfernim cijenama bili isključeni iz automatske razmjene informacija jer ne dozvoljavaju njihovo otkrivanje trećim stranama informacije koje se navode u zahtjevu koji vodi do izdavanja takvih bilateralnih ili multilateralnih prethodnih sporazuma o transfernim cijenama razmjenjuju se u skladu sa st. 10 i 11 ovog člana.

(17) Poreski organ, odnosno nadležni organ bilo koje države članice EU može da zatraži dodatne informacije, uključujući cijeli tekst prethodnog poreskog mišljenja s prekograničnim uticajem ili prethodnog sporazuma o transfernim cijenama i te informacije dostavi nadležnom organu druge države.

(18) Bliži način izvještavanja o prethodnim poreskim mišljenjima sa prekograničnim uticajem i prethodnim sporazumima o transfernim cijenama iz stava 9 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Izvještavanje o prekograničnim aranžmanima radi razmjene informacija

Član 14j

(1) Posrednik, u vezi prekograničnih aranžmana o kojim se izvještava, dostavlja poreskom organu sljedeće informacije:

- identifikacija posrednika, osim posrednika izuzetih od obaveze izvješćivanja zbog obaveze čuvanja profesionalne tajne i relevantnih poreskih obveznika, uključujući njihovo ime, datum i mjesto rođenja (za fizičko lice), rezidentnost za potrebe oporezivanja i PIB, a po potrebi i povezanih lica relevantnog poreznog obveznika;
- pojedinosti o obilježjima koja ukazuju na potencijalni rizik od izbjegavanja plaćanja poreza, zbog kojih nastaje obaveza izvještavanja o prekograničnim aranžmanima, u skladu sa propisima kojim se uređuju obilježja prekograničnih aranžmana o kojima se izvještava, a koja ukazuju na potencijalni rizik od izbjegavanja plaćanja poreza;
- kratak sadržaj prekograničnog aranžmana o kojem se izvještava, uključujući poziv na naziv pod kojim je opšte poznat, ako postoji, te opis relevantnih aranžmana i sve druge informacije koje bi nadležnom organu mogle pomoći u procjeni potencijalnog poreskog rizika, a da se pritom ne otkrije poslovna, industrijska ili profesionalna tajna ili poslovni postupak, ili informacija čije bi otkrivanje bilo u suprotnosti s javnim poretom;
- datum preduzimanja prvog koraka u realizaciji prekograničnog aranžmana ili datum na koji će biti preduzet prvi korak u realizaciji prekograničnog aranžmana;
- podaci o propisima na osnovu kojeg je sačinjen prekogranični aranžman o kojem se izvještava;
- vrijednost prekograničnog aranžmana o kojem se izvještava;
- podatak o državi članici EU relevantnog poreskog obveznika ili više njih i svim drugim državama članicama EU na koje bi prekogranični aranžman mogao uticati;
- podatak o svim drugim licima u državi članici EU na koje bi prekogranični aranžman o kojem se izvještava mogao uticati, uz naznaku država članica EU sa kojima je to lice povezano.

(2) Obilježja iz stava 1 tačka b ovog člana koja ukazuju na potencijalni rizik od izbjegavanja plaćanja poreza propisuje Ministarstvo.

(3) Posrednik je dužan da informacije iz stava 1 ovog člana, za koje ima saznanje, posjeduje ih ili kontroliše, dostavi poreskom organu, radi razmjene informacija sa nadležnim organima države članice EU, druge države odnosno teritorije države, na propisanom obrascu u elektronskom obliku, u roku od 30 dana od:

- dana nakon što je prekogranični aranžman o kojem se izvještava stavljen na raspolaganje radi njegove realizacije, ili

- dana nakon što je prekogranični aranžman o kojem se izvještava spreman za realizaciju, ili

- momenta kada je napravljen prvi korak u realizaciji prekograničnog aranžmana o kojem se izvještava.

(4) Izuzetno od stava 3 ovog člana posrednik koji se obavezao, direktno ili posredstvom drugih lica, na pružanje, podrške, pomoći ili savjeta u pogledu sačinjavanja, stavljanja na tržište, organizacije, stavljanja na raspolaganje radi sprovođenja, ili upravljanja sprovođenjem prekograničnog aranžmana o kojem se izvještava, dužan je da informacije iz stava 1 ovog člana dostavi poreskom organu, na propisanom obrascu u elektronskom obliku, u roku od 30 dana od dana nakon što je, direktno ili posredstvom drugih lica, pružio podršku, pomoć ili savjet.

(5) U odnosu na tržišne aranžmane, posrednik je dužan da, poreskom organu kvartalno dostavi, na propisanom obrascu u elektronskom obliku, izvještaj sa ažuriranim informacijama iz stava 1 tač. a, d, g i h ovog člana, a koje su postale dostupne nakon podnošenja posljednjeg izvještaja.

(6) Izvještaj iz stava 5 ovog člana podnosi se u roku od jednog mjeseca od završetka kvartala u kojem su informacije postale dostupne.

(7) Ako je posrednik dužan da informacije iz stava 1 ovog člana dostavi nadležnim organima više država, iste dostavlja samo nadležnom poreskom organu Crne Gore, ako:

- je rezident Crne Gore za potrebe oporezivanja;

- ima stalnu poslovnu jedinicu u Crnoj Gori preko koje se pružaju usluge u vezi s aranžmanom, a nije rezident za potrebe oporezivanja u bilo kojoj drugoj državi;

- je osnovan ili uređen prema zakonima Crne Gore, a uslovi iz tač. a i b ovog stava nijesu ispunjeni u nekoj drugoj državi, ili

- je upisan u nadležni registar za pružanje pravnih, poreskih i savjetodavnih usluga u Crnoj Gori, a uslovi iz al. 1, 2 i 3 ovog stava nijesu ispunjeni u nekoj drugoj državi.

(8) Ako u skladu sa stavom 7 ovog člana postoji obaveza izvještavanja u više država, posrednik se izuzima od obaveze dostavljanja informacija poreskom organu Crne Gore ako ima dokaz da su iste informacije dostavljene drugoj državi.

(9) Izuzetno od stava 1 ovog člana, posrednik nije dužan da poreskom organu dostavi informacije o prekograničnom aranžmanu o kojem se izvještava ako bi se obavezom izvještavanja prekršila obaveza čuvanja profesionalne tajne, u skladu sa propisima kojima se uređuje profesionalna tajna.

(10) Ako se posrednik pozove na profesionalnu tajnu, obavezan je da u roku od tri dana obavijesti pisanim putem svog klijenta, ako je taj klijent posrednik ili relevantni porezni obveznik, o njegovoj obavezi izvještavanja.

(11) Posrednik ima pravo na izuzeće iz stava 9 ovog člana samo u onoj mjeri u kojoj posluje u skladu sa ograničenjima iz propisa kojim se uređuje njegova djelatnost.

(12) Ako nema posrednika ili ako je posrednik obavijestio relevantnog poreznog obveznika ili drugog posrednika o njegovom izuzeću od obaveze dostavljanja informacija o prekograničnom aranžmanu o kojem se izvještava obavezu izvještavanja ima drugi obaviješteni posrednik ili, ako nema takvog posrednika, relevantni poreski obveznik.

(13) Relevantni poreski obveznik koji ima obavezu izvještavanja dužan je da informacije iz stava 1 ovog člana dostavi poreskom organu, radi razmjene informacija sa nadležnim organima države članice EU, druge države odnosno teritorije države, na propisanom obrascu u elektronskom obliku, u roku od 30 dana

nakon što mu je prekogranični aranžman o kojem se izvještava stavljen na raspolaganje radi njegove realizacije, ili nakon što je taj aranžman spreman za realizaciju, ili nakon momenta kada je napravio prvi korak u njegovoj realizaciji, u zavisnosti od toga koji je uslov nastupio ranije.

(14) Ako je relevantni poreski obveznik dužan da informacije iz stava 1 ovog člana dostavi nadležnim organima više država, te informacije dostavlja samo poreskom organu Crne Gore, ako:

- je rezident crne Gore za potrebe oporezivanja;
- ima stalnu poslovnu jedinicu u Crnoj Gori koja ostvaruje koristi od aranžmana, a nije rezident za potrebe oporezivanja bilo koje druge države;
- ostvaruje dohodak ili dobit u Crnoj Gori, a nije rezident za potrebe oporezivanja i nema stalnu poslovnu jedinicu u bilo kojoj drugoj državi; ili
- obavlja djelatnost u Crnoj Gori, a uslovi iz al. 1, 2 i 3 ovoga stava nisu ispunjeni u nekoj drugoj državi.

(15) Izuzetno od stava 13 ovog člana, relevantni poreski obveznik nije dužan da poreskom organu Crne Gore dostavi informacije o prekograničnom aranžmanu o kojem se izvještava ako može dokazati da su te informacije dostavljene drugoj državi.

(16) Ako postoji više posrednika, obavezu dostavljanja informacija o prekograničnom aranžmanu o kojem se izvještava imaju svi posrednici koji učestvuju u istom prekograničnom aranžmanu o kojem se izvještava.

(17) Izuzetno od stava 16 ovog člana posrednik nije dužan da poreskom organu dostavi informacije o prekograničnom aranžmanu o kojem se izvještava samo ako ima dokaz da te informacije već je dostavio drugi posrednik.

(18) Ako obavezu izvještavanja ima relevantni poreski obveznik i ako postoji više od jednog relevantnog poreskog obveznika, obavezu dostavljanja informacija o prekograničnom aranžmanu o kojem se izvještava ima onaj relevantni poreski obveznik koji se nalazi prvi na sljedećem popisu:

- relevantni poreski obveznik koji je sa posrednikom dogovorio prekogranični aranžman o kojem se izvještava;
- relevantni porezni obveznik koji upravlja realizacijom aranžmana.

(19) Izuzetno od stava 18 ovog člana relevantni poreski obveznik nije dužan da poreskom organu dostavi informacije o prekograničnom aranžmanu o kojem se izvještava samo ako ima dokaz da je te informacije već dostavio drugi relevantni poreski obveznik.

(20) Svaki relevantni poreski obveznik dužan je da poreskom organu dostavi informacije o upotrebi aranžmana u svakoj godini u kojoj ga je upotrebljavao, na propisanom obrascu u elektronskom obliku, u roku od tri mjeseca nakon isteka godine u kojoj se aranžman upotrebljavao.

(21) Za potrebe ovog člana povezanim licem smatra se lice koje je povezano sa drugim licem na najmanje jedan od sljedećih načina:

- a) učestvuje u upravljanju drugog lica tako što može ostvariti znatan uticaj na to drugo lice;
- b) ima kontrolu nad drugim licem na osnovu udjela glasačkih prava preko 25 %;
- c) učestvuje u kapitalu drugog lica na temelju prava vlasništva koje posredno ili premašuje 25 % kapitala;
- d) ima pravo na najmanje 25 % dobiti drugog lica.

(22) Ako, u upravljanju, kontroli, kapitalu ili dobiti istog lica iz stava 21 tač. a do d ovog člana učestvuju više od jednog lica, sva ta lica smatraju se povezanim licima.

(23) Ako ista lica iz stava 21 tač. a do d ovog člana učestvuju u upravljanju, kontroli, kapitalu ili dobiti više lica sva ta lica smatraju se povezanim licima.

(24) Lice iz stava 21 ovog člana koje djeluje zajedno sa drugim licem u pogledu glasačkih prava u subjektu ili u pogledu vlasništva kapitala subjekta ima udio u svim glasačkim pravima tog subjekta koje ima drugo lice odnosno da ima udio u vlasništvu kapitala tog subjekta koji drži drugo lice.

(25) Kada se radi o posrednim udjelima, ispunjenje zahtjeva iz stava 21 tačka c ovog člana utvrđuje se množenjem stopa udjela po sukcesivnim redovima i smatra se da lice koje posjeduje više od 50 % glasačkih prava posjeduje 100 % tih prava.

(26) Za potrebe stava 21 ovog člana, pojedinac, njegov bračni drug i njegov neposredni predak ili potomak smatraju se jednim licem.

(27) Bliži način izvještavanja o prekograničnim aranžmanima propisuje Ministarstvo.

Izveštavanje o dopunskom porezu radi razmjene informacija

Član 14k

(1) Sastavni subjekat grupe međunarodnih preduzeća u Crnoj Gori ili imenovani domaći subjekat u ime sastavnog subjekta podnosi poreskom organu prijavu sa informacijama o dopunskom porezu (u daljem tekstu: prijava), radi razmjene informacija sa nadležnim organima države članice EU, druge države odnosno teritorije države, osim ako je istu podnijelo krajnje matično preduzeće ili subjekat imenovan za podnošenje prijave koji se nalazi u jurisdikciji koja sa Crnom Gorom ima potpisan sporazum između kvalifikovanih nadležnih organa.

(2) Izuzetno od stava 1 ovog člana, ako se dva ili više sastavnih subjekata iste grupe međunarodnih preduzeća ili velike domaće grupe nalaze u Crnoj Gori, prijavu podnosi imenovani domaći subjekat grupe međunarodnih preduzeća ili velike domaće grupe koji se nalazi u Crnoj Gori, kojeg su drugi sastavni subjekti grupe međunarodnih preduzeća ili velike domaće grupe imenovali za podnošenje prijave.

(3) Prijava iz stava 1 ovog člana podnosi se poreskom organu na propisanom obrascu u elektronskom obliku, najkasnije 18 mjeseci nakon isteka posljednjeg dana fiskalne godine, u skladu sa zakonom kojim se uređuje sistem i plaćanje obaveza dopunskog poreza na dobit pravnih lica.

(4) Poreski organ, vodi evidenciju o informacijama dobijenim na osnovu automatske razmjene prijave o dopunskom porezu, i čuva onoliko koliko je potrebno, ali ne kraće od pet godina od datuma prijema.

(5) Poreski organ, nakon prijema prijave iz stava 1 ovog člana, dostavlja posebne djelove prijave sa informacijama o dopunskom porezu, nadležnim poreskim organima drugih država ili država koja primjenjuju samo domaći dopunski porez.

(6) Bliži način izvještavanja o dopunskom porezu iz stava 5 ovog člana propisuje Ministarstvo."

Član 8

U članu 15 poslije stava 4 dodaje se novi stav koji glasi:

„(5) Izuzetno od stava 3 ovog člana, za potrebe razmjene informacija o unapred dogovorenim cjenovnim aranžmanima i prekograničnim transakcijama, fizičko lice ne smatra se povezanim licem.”

Član 9

U članu 16 poslije stava 5 dodaju se četiri nova stava koja glase:

“(6) Podaci koji se razmjenjuju a predstavljaju poresku tajnu mogu se upotrijebiti za procjenu, primjenu i sprovođenje nacionalnog zakonodavstva Crne Gore, država članica EU i drugih država o porezima, carinama, doprinosima za socijalno osiguranje, sprječavanju pranja novca i borbi protiv finansiranja terorizma, za utvrđivanje i prinudnu naplatu prilikom pružanja pomoći nadležnom organu države članice EU ili druge države u naplati poreskih potraživanja, kao i za naplatu kazni iz sudskih i upravnih postupaka zbog kršenja poreskih propisa.

(7) Podaci iz stava 6 ovog člana se mogu koristiti u vezi sa sudskim i upravnim postupcima koji mogu uključivati kazne, pokrenutim kao rezultat kršenja poreskog zakonodavstva, bez prejudiciranja opštih pravila i odredbi koje regulišu prava optuženih i svedoka u takvim postupcima,

(8) Podaci koji predstavljaju poresku tajnu mogu se razmjenjivati i u druge svrhe osim onih navedenih u stavu 6 ovog člana, uz saglasnost nadležnog organa države članice EU ili druge države i samo ako je to u skladu sa zakonodavstvom države nadležnog organa koji prima te informacije i državi nadležnog

organa koje je te informacije dostavilo i ako se te informacije mogu upotrebiti u slične svrhe u državi nadležnog organa koji je dostavio te informacije.

(9) Poreski organ Crne Gore ili nadležni poreski organ druge države može nadležnim organima drugih država dostaviti popis svrha, pored onih navedenih u stavu 6 ovog člana, u kojim se informacije i dokumenti koji predstavljaju poresku tajnu mogu upotrebljavati, u skladu sa nacionalnim zakonodavstvom, a nadležni poreski organ države koje prima te informacije iste može upotrijebiti u bilo koju svrhu sa tog popisa, bez saglasnosti nadležnog organa koji je dostavio te informacije.”

Dosadašnji stav 6 postaje stav 10.

Član 10

Član 16b mijenja se i glasi:

“(1) Poreski organ dostavlja informacije koje posjeduje ili su dostupne, u zavisnosti od slučaja, nadležnom organu države članice EU, ili druge države odnosno teritorije države, u skladu sa ovim zakonom i potvrđenim međunarodnim sporazumom:

1) na zahtjev tog organa;

2) automatskom razmjenom o:

a) ostvarenim prihodima rezidenata države članice EU ili druge države odnosno teritorije države po osnovu određenih vrsta dohotka i kapitala, najmanje jednom godišnje, u roku od šest mjeseci nakon isteka poreskog perioda tokom kojeg su informacije postale dostupne;

b) računima rezidenata države članice EU ili druge države odnosno teritorije države do 30. septembra tekuće za prethodnu godinu;

c) poslovanju svakog člana međunarodne grupe povezanih pravnih lica, prema državi članici EU ili drugoj državi odnosno teritoriji države, u roku od 15 mjeseci od isteka godine za koju se izvještaj podnosi;

d) korisnicima platforme, odnosno o prodaji i iznajmljivanju nepokretnosti i parking mjesta, prodaji proizvoda i pružanju ličnih usluga i iznajmljivanju bilo koje vrste prevoza, o ukupno plaćenim naknadama i broj relevantnih aktivnosti u vezi kojih je ta naknada naplaćena, o porezima, naknadama ili provizijama koje je operater platforme obustavio ili naplatio korisnicima platforme, u roku od dva mjeseca od isteka perioda o kojem se izvještava;

e) ostvarenim prihodima po osnovu prodaje ili sticanja kriptovalute u roku od devet mjeseci od isteka kalendarske godine za koju se izvještaj podnosi;

f) prethodnim poreskim mišljenjima sa prekograničnim uticajem i prethodnim sporazumima o transfernim cijenama, odmah nakon što su ista izdata, izmijenjena ili obnovljena, a najkasnije u roku od tri mjeseca nakon završetka polovine kalendarske godine u kojoj su ta mišljenja odnosno sporazuma izdata, izmijenjena ili obnovljena;

g) prekograničnim aranžmanima o kojim se izvještava iz člana 14j stav 1 ovog zakona, u roku od mjesec dana nakon završetka tromjesečja u kojem su te informacije bile podnesene;

h) dopunskom porezu sastavnog subjekta grupe međunarodnih preduzeća ili velike domaće grupe, u roku od tri mjeseca nakon isteka roka za podnošenje prijave sa informacijama o dopunskom porezu za tu izvještajnu fiskalnu godinu.

3) ako dođe do saznanja da informacije mogu biti od koristi za nadležni organ druge države, odnosno teritorije države u bilo kom trenutku i bez prethodnog zahtjeva.

(2) Ako poreski organ smatra da informacije koje je dobio od nadležnog organa država iz stava 1 ovog člana mogu biti korisne nadležnom organu treće države i ako se ta treća država obavezala da će pružiti saradnju potrebnu za prikupljanje dokaza o nepravilnosti ili nezakonitosti transakcija za koje se smatra da su u suprotnosti sa poreskim propisima ili predstavljaju zloupotrebu istih, te informacije može da proslijedi tom organu u skladu sa pravilima i procedurama propisanim Direktivom 2011/16, ali samo uz prethodnu saglasnost nadležnog organa države ili teritorije države iz koje potiču informacije i ako taj

organ ne uloži prigovor takvoj razmjeni informacija u roku od 15 kalendarskih dana od prijema obavještenja,

(3) Izuzetno od stava 2 ovog člana, poreski organ može informacije i dokumenta dobijena od nadležnog organa države članice EU upotrebljavati i bez njenog odobrenja u bilo koju svrhu obuhvaćenu aktom o restriktivnim mjerama na osnovu Ugovora o funkcionisanju Evropske unije i iste u tu svrhu razmijenjivati sa nadležnim organom druge države članice EU na koju se restriktivne mjere odnose.

(4) Informacije, izvještaji, izjave i svi drugi dokumenti ili njihove ovjerene kopije ili izvadci, koje je pribavio poreski organ koji prima zahtjev i koji su dostavljeni poreskom organu koji je podnio zahtjev, nadležni organi u državi podnosioca zahtjeva mogu koristiti kao dokazni materijal na istoj osnovi kao i slični dokumenti izdatih od nadležnih organa u toj državi.

(5) Izuzetno od odredaba člana 16 st. 6, 7 i 8 ovog zakona i stava 2 ovog člana, informacije koje se razmjenjuju na osnovu Izvještaja po državama koriste se za potrebe procjene rizika transfernih cijena visokog stepena i ostale rizike povezane sa smanjenjem poreske osnovice i premještanjem dobiti, između ostalog i za procjenu rizika neusklađenosti članova međunarodne grupe povezanih pravnih lica u odnosu na pravila o transfernim cijenama za potrebe za ekonomske i statističke analize.

(6) informacije koje se razmjenjuju na osnovu Izvještaja po državama mogu se koristiti i kao osnov za dalje istrage u odnosu na sporazume o transfernim cijenama međunarodne grupe povezanih pravnih lica ili u odnosu na druga poreska pitanja tokom inspekcijskog nadzora na osnovu kojih se može izvršiti odgovarajuće prilagođavanje oporezive dobiti sastavnog subjekta.

(7) Za potrebe razmjene informacija na zahtjev nadležnog organa država iz stava 1 ovog člana, tražene informacije smatraju se predvidljivo relevantnim ako u trenutku podnošenja zahtjeva nadležni organ koji podnosi zahtjev smatra da, u skladu sa njegovim nacionalnim zakonodavstvom, postoji razumna mogućnost da će tražene informacije biti relevantne za poreska pitanja jednog ili više poreskih obveznika, nezavisno od toga da li su identifikovani imenom ili na neki drugi način, i biti opravdane za preduzimanje određenih upravnih radnji.

(8) Za potrebe dokazivanja predvidljive relevantnosti traženih informacija nadležni organ koji podnosi zahtjev, dostavlja poreskom organu najmanje sljedeće informacije:

- 1) poreska svrha za koju se traže informacije;
- 2) identitet lica koji je predmet ispitivanja ili istrage;
- 3) specifikacija informacija potrebnih za primjenu nacionalnog zakonodavstva.

(9) Ako se zahtjev za dostavljanje informacija odnosi na grupu poreskih obveznika koji ne mogu pojedinačno da se identifikuju, organ koji podnosi zahtjev dostavlja poreskom organu najmanje sljedeće informacije:

- 1) detaljni opis grupe;
- 2) objašnjenje zakonodavstva i činjenica na osnovu kojih se može smatrati da poslovanje poreskih obveznika članova grupe nije usklađeno sa važećim zakonodavstvom;
- 3) objašnjenje načina na koji bi tražene informacije bile od pomoći prilikom utvrđivanja usklađenosti poslovanja poreskih obveznika članova grupe; i
- 4) prema potrebi, činjenice i okolnosti povezane sa uključenošću treće strane koja je aktivno doprinijela mogućoj neusklađenosti poslovanja poreskih obveznika članova grupe sa zakonom.

(10) Poreski organ dostavlja informacije, nadležnom organu države članice EU ili druge države odnosno teritorije države, pod uslovom da je taj organ iskoristio sve raspoložive izvore informacija vodeći računa o ostvarivanju sopstvenih ciljeva.

(11) Poreski organ ne može da odbije da pribavi informacije isključivo zato što te informacije nijesu od nacionalnog interesa, niti da odbije da dostavi informacije nadležnom organu države članice EU ili druge države odnosno teritorije države, samo zato što te informacije posjeduje banka, druga finansijska institucija, ovlašćeno lice, zastupnik ili fiducijar ili zato što se te informacije odnose na vlasničke interese fizičkog lica.

(12) Poreski organ može da preduzima istražne radnje ili da dostavlja informacije koje zahtjeva nadležni organ države članice EU ili druge države odnosno teritorije države, ako je preduzimanje takvih istražnih radnji ili prikupljanje tih informacija u skladu sa zakonom.

(13) Ako poreski organ smatra da nije potrebno preduzimati nikakvu istražnu radnju, odmah će obavijestiti organ koji je podnio zahtjev o razlozima za takvu odluku.

(14) Poreski organ može da odbije da dostavi informacije nadležnom organu države članice EU ili druge države odnosno teritorije države ako bi to dovelo do objelodanjivanja komercijalne, industrijske ili poslovne tajne ili komercijalnog postupka ili ako je otkrivanje tih informacija u suprotnosti sa javnim interesom i ako država koja dostavlja zahtjev, nije u mogućnosti, iz pravnih razloga, da osigura slične informacije.

(15) Poreski organ obavještava nadležni organ države članice EU ili druge države odnosno teritorije države o razlozima za odbijanje zahtjeva za dostavljanje informacija.

(16) Poreski organ čuva evidenciju o informacijama koje je primio automatskom razmjenom najmanje onoliko koliko je potrebno ali ne kraće od pet godina od datuma njihovog prijema.

(17) Bliži način razmjene informacija iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo.“

Član 11

U članu 16c poslije stava 1 dodaje se novi stav koji glasi:

“(2) Poreski organ ili nadležni organ druge države koji podnosi zahtjev može, ako mu je to poznato i ako je u skladu sameđunarodnim razvojem, da osigura svako lice za koje se vjeruje da posjeduje tražene informacije kao i svaki podatak koji organu koji prima zahtjev može olakšati prikupljanje informacija.”

Član 12

U članu 16d poslije stava 4 dodaju se dva nova stava koji glase:

„(5) Poreski organ će obezbjediti da se svako fizičko lice o kojem se izvještava obavijesti o povredi sigurnosti s obzirom na njegove podatke kada je vjerovatno da će ta povreda negativno uticati na zaštitu njegovih ličnih podataka ili privatnost.

(6) Podaci koje obrađuju rukovaoci zbirke podataka iz stava 1 ovog člana čuvaju se koliko je potrebno, ali ne duže od rokova propisanim pravilima o zastari koja se primjenjuju na pojedinačnog obrađivača podataka u skladu sa zakonom.“

Član 13

Član 16g mijenja se i glasi:

„(1) Poreski organ i nadležni organ jedne ili više država članica EU, druge države odnosno teritorije države, mogu na osnovu zajedničkog dogovora, da vrše uporedni nadzor na svojoj teritoriji, ili zajednički nadzor kod jednog ili više fizičkih, odnosno pravnih lica, radi dobijanja informacija koja su od zajedničkog ili komplementarnog interesa za te države.

(2) Poreski organ, odnosno nadležni organ druge države, samostalno će identifikovati lica za koja namjerava da predloži uporedni nadzor i obavijestiti nadležnog organa druge zainteresovane države o svim slučajevima za koje se predlaže uporedni nadzor, navodeći razloge svog izbora.

(3) Poreski organ i nadležni organ druge države određuju vremenski period tokom kojeg će ti nadzori biti sprovedeni.

(4) Poreski organ obavještava nadležni organ druge države o prihvatanju ili odbijanju iz opravdanih razloga prijedloga za učešće u vršenju nadzora iz stava 1 ovog člana u roku od 60 dana od dana prijema istog.

(5) Poreski organ imenuje predstavnika koji je odgovoran za nadzor i koordinaciju sprovođenja nadzora iz stava 1 ovog člana.

(6) Zajednički nadzor se sprovodi u skladu sa zakonima i procedurama države u kojoj se nadzor sprovodi.

(7) Prava i obaveze službenika poreskog organa Crne Gore i službenika nadležnog organa države članice EU ili druge države koji učestvuju u zajedničkom nadzoru utvrđuju se u skladu sa zakonima države u kojoj se vrši zajednički nadzor.

(8) Izuzetno od odredaba st. 1 do 5 ovog člana, nadležni poreski organ države u kojoj se vrši zajednički nadzor preduzima potrebne mjere da bi:

1) omogućio službenicima druge države koji vrše zajednički nadzor da obavljaju razgovor sa pojedinim licima i pregledaju evidenciju zajedno sa službenicima nadležnog organa države u kojoj se vrši zajednički nadzor;

2) osigurao da se dokazi prikupljeni tokom vršenja zajedničkog nadzora mogu procijeniti i u pogledu dopuštenosti pod istim uslovima kao i u slučajevima nadzora u državi kada nadzor vrše samo službenici nadležnog organa te države, između ostalog i tokom postupka rješavanja po podnijetom prigovoru ili žalbi;

3) osigurao da jedno ili više lica koji su predmet zajedničkog nadzora imaju ista prava i obaveze kao i slučaju kada nadzor vrše samo službenici nadležnog organa države u kojoj se sprovodi nadzor, između ostalog i tokom postupka rješavanja po podnijetom prigovoru ili žalbi.

(9) Na osnovu rezultata zajedničkog nadzora nadležni organi država koji učestvuju u nadzoru će zauzeti stav o poreskom statusu lica koje je predmet nadzora i sačiniti Izvještaj o izvršenom zajedničkom nadzoru koji sadrži pitanja o kojim su nadležni organi postigli saglasnost i uzeta su u obzir u relevantnim instrumentima koje izdaju nadležni poreski organi država koji su učestvovali u zajedničkom nadzoru.

(10) U skladu sa stavom 9 ovog člana postupci nadležnih poreskih organa Crne Gore i država članica EU ili drugih država ili bilo kojeg njihovog službenika nakon zajedničkog nadzora i bilo kojih daljih procesa koji se odvijaju u Crnoj Gori ili drugoj državi, kao što su odluka poreskih organa, postupak žalbe ili poravnanja u vezi s tim, odvijaju se u skladu sa nacionalnim zakonodavstvom države u kojoj je izvršen zajednički nadzor.

(11) Nadležni poreski organ države u kojoj je izvršen zajednički nadzor obavještava lice nad kojim je nadzor izvršen o ishodu zajedničkog nadzora i dostavlja mu Izvještaj o izvršenom zajedničkom nadzoru u roku od 60 dana od njegovog sačinjavanja.“

Član 14

U članu 16h stav 1 tačka 2 riječi: “upravnih istraga” zamjenjuju se riječima: “administrativnih provjera”.

U tački 3 riječi: „sudskog postupka“ zamjenjuju se riječima: “postupka administrativnih provjera”.

U stavu 2 riječ “nadzora” zamjenjuje se riječima: “administrativnih provjera”.

Poslije stava 2 dodaju se dva nova stava koji glase:

„(3) Ako su ovlašćeni službenici nadležnog organa koji podnosi zahtjev prisutni tokom vršenja administrativnih provjera ili u njima učestvuju pomoću elektronskih sredstava komunikacije, mogu da obavljaju razgovor sa licima i izvrše pregled evidencija u skladu sa pravilima i postupcima propisanim zakonom.

(4) Svako odbijanje lica, koje je pod administrativnom provjerom, da poštuje inspeksijske mjere službenika organa koji podnosi zahtjev, poreski organ će tretirati kao odbijanje preduzimanja mjera od strane sopstvenih službenika.“

Dosadašnji stav 3 postaje stav 5.

Član 15

U članu 16i poslije stava 1 dodaje se novi stav koji glasi:

„(2) Ako su tražene informacije sadržane u dokumentaciji kojoj službenici nadležnog organa koji prima zahtjev imaju pristup, obezbjeđuju se kopije tih dokumenata službenicima nadležnog organa koji podnosi zahtjev.“

Član 16

U članu 22c poslije stava 3 dodaje se novi stav koji glasi:

“(4) U zahtjevima za dostavljanje obavještenja navodi se predmet instrumenta ili odluke o kojoj se poreski obveznik mora obavijestiti, ime i adresa poreskog obveznika, zajedno sa svim drugim informacijama koje mogu biti od pomoći za identifikovanje poreskog obveznika.”

Dosadašnji stav 4 postaje stav 5.

Član 17

U članu 70 poslije stava 5 dodaju se tri nova stava koji glase:

“(6) Poreski organ, u slučaju neuspjelog postupka prodaje zaplijenjene nepokretne imovine putem javnog nadmetanja i neposredne pogodbe, donosi rješenje kojim se zaplijenjena nepokretnost prenosi u svojinu države Crne Gore, a poreski dug umanjuje za iznos od jedne trećine utvrđene početne vrijednosti nepokretnosti.

(7) Kada ostvareni iznos od prodaje zaplijenjene imovine prelazi ukupni iznos poreskog potraživanja obezbijeđenog hipotekom, radi kojeg je postupak pokrenut i ostalih potraživanja drugih lica koja imaju pravo na namirenje, poreski organ je dužan da taj iznos vrati poreskom obvezniku u roku od 30 dana od dana donošenja rješenja o raspoređivanju i prenosu sredstava od prodaje nepokretnosti, samo ako poreski obveznik nema drugih dospjelih a neizmirenih poreskih potraživanja.

(8) Ako poreski organ ne vrati poreskom obvezniku iznos sredstava koji je ostao nakon izmirenja svih potraživanja, u roku iz stava 7 ovog člana, poreski obveznik ima pravo na kamatu po stopi iz člana 95 ovog zakona.”

Poslije stava 6 dodaje se novi stav koji glasi:

“(10) Ako na zaplijenjenoj nepokretnoj imovini postoje prava trećih lica koja se namiruju iz kupoprodajne cijene, sredstva ostvarena od prodaje te imovine raspoređuju se prema sledećem redosljedu:

- 1) potraživanja obezbijeđena založnim pravom;
- 2) potraživanja naknade za lične službenosti i stvarne terete koji se prodajom gase;
- 3) potraživanja izvršnih povjerilaca.”

Dosadašnji st. 6 i 7 postaju st. 9 i 11.

Član 18

U članu 74 stav 5 na kraju alineje 4 tačka se zamjenjuje tačka-zarezom i dodaju dvije nove alineje koje glase:

- “- izvještavanje o prekograničnim aranžmanima radi razmjene informacija, u skladu sa zakonom;
- izvještavanje o dopunskom porezu radi razmjene informacija, u skladu sa zakonom.”

Član 19

U članu 95 u stav 1 poslije riječi: ”plaća se” dodaje se riječ ”zatezna” a riječi: ”po stopi od 0,03%” brišu se.

Poslije stava 1 dodaju se četiri nova stava koja glase:

“(2) Stopa zatezne kamate iz stava 1 ovog člana utvrđuje se u visini osnovne stope zatezne kamate uvećane za tri procentna poena.

(3) Osnovna stopa zatezne kamate je kamatna stopa koju utvrđuje Evropska centralna banka za glavne operacije refinansiranja i koja važi prvog dana kalendarskog polugodišta na koje se odnosi.

(4) Stopa zatezne kamate utvrđuje se polugodišnje, za polugodišta od 1. januara do 30. juna i od 1. jula do 31. decembra, a obračunava se godišnje.

(5) Visinu kamatne stope, u skladu sa st. 2 i 3 ovog člana, utvrđuje poreski organ i objavljuje na svojoj internet stranici prvog radnog dana polugodišta na koje se odnosi, kao i u "Službenom listu Crne Gore".

Dosadašnji st. 2 i 3 postaju st. 6 i 7.

Član 20

Član 96 mijenja se i glasi:

"(1) Na iznos više plaćenog poreza poreski obveznik ima pravo na kamatu po stopi koja se utvrđuje u skladu sa članom 95 ovog zakona.

(2) Kamata se obračunava u roku od 30 dana od dana prijema zahtjeva za povraćaj više plaćenog poreza.

(3) Ako je osnov za povraćaj poreza poništeno, izmijenjeno ili ukinuto rješenje ili drugi akt o zaduženju, kamata se obračunava u roku od 30 dana od dana donošenja tog akta."

Član 21

U članu 103 stav 3 mijenja se i glasi:

"(3) Izuzetno od stava 1 ovog člana, pravo na utvrđivanje i naplatu poreza ne zastarijeva za potraživanja po osnovu doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje i potraživanja koja su obezbijedena zalogom ili hipotekom, osim u dijelu naplate kamate i drugih novčanih davanja."

Član 22

U članu 105 stav 1 riječi: "od 1.000 eura do 15.000 eura" zamjenjuju se riječima: "4.000 eura do 40.000 eura".

U tač. 7, 14 i 21 riječi "najmanje" zamjenjuju se riječima: "koliko je potrebno, ali ne manje od".

Tačka 10 mijenja se i glasi:

"(10) ne dostavi poreskom organu, pored podataka iz člana 14f stav 1 ovog zakona i podatke o identifikaciji svakog člana međunarodne grupe utvrđujući državu, odnosno teritoriju države rezidentnosti i državu, odnosno teritoriju države u kojoj je osnovan, ako se razlikuje od države, odnosno teritorije države rezidentnosti, kao i vrstama djelatnosti koje obavlja (član 14f stav 2);"

U tački 12 riječi: "korisnicima platforme" zamjenjuju se riječju "prodavcima".

U tački 16 riječi: "korisnik platforme" zamjenjuju se riječju "prodavac".

U tački 24 riječi: "član 14g" zamjenjuju se riječima: "član 14h".

Poslije tačke 25 dodaju se sedam novih tačaka koje glase:

"(26) ne dostavlja poreskom organu informacije iz člana 14j stav 1 ovog zakona, radi razmjene informacija sa nadležnim organima države članice EU, druge države odnosno teritorije države, na propisanom obrascu u elektronskom obliku u roku od 30 dana od: dana nakon što je prekogranični aranžman o kojem se izvještava stavljen na raspolaganje radi njegove realizacije, ili dana nakon što je prekogranični aranžman o kojem se izvještava spreman za realizaciju, ili momenta kada je napravljen prvi korak u realizaciji prekograničnog aranžmana o kojem se izvještava, nezavisno od toga što je ranije stupio na snagu (član 14j stav 3);

27) ne dostavlja poreskom organu informacije iz člana 14j stav 1 ovog zakona, na propisanom obrascu u elektronskom obliku u roku od 30 dana od nakon što je, direktno ili posredstvom drugih lica, pružio podršku, pomoć ili savjet (član 14j stav 4);

28) ne dostavlja poreskom organu u odnosu na tržišne aranžmane, kvartalno na propisanom obrascu u elektronskom obliku, izvještaj sa ažuriranim informacijama iz člana 14j stav 1 tač. a, d, g i h ovog zakona, koje su postale dostupne nakon podnošenja posljednjeg izvještaja (član 14j stav 5);

29) ne obavijesti u roku od tri dana, pisanim putem, sve druge posrednike ili, ako takvih posrednika nema, relevantnog poreskog obveznika, o obavezi dostavljanja informacija iz stava 1 ovog člana (član 14i stav 10);

30) ne dostavlja poreskom organu informacije iz člana 14j stav 1 ovog zakona, radi razmjene informacija sa nadležnim organima države članice EU, druge države odnosno teritorije države na propisanom obrascu u elektronskom obliku, u roku od 30 dana nakon što mu je prekogranični aranžman o kojem se izvještava stavljen na raspolaganje radi njegove realizacije, ili nakon što je taj aranžman spreman za realizaciju, ili nakon momenta kada je napravio prvi korak u njegovoj realizaciji, u zavisnosti od toga koji je uslov nastupio ranije (član 14j stav 13);

31) ne dostavlja poreskom organu informacije o upotrebi aranžmana u svakoj godini u kojoj ga je upotrebljavao, na propisanom obrascu u elektronskom obliku, u roku od tri mjeseca nakon isteka godine u kojoj se aranžman upotrebljavao (član 14j stav 20);

32) ne dostavlja poreskom organu prijavu iz člana 14k stav 1 ovog zakona, na propisanom obrascu u elektronskom obliku, najkasnije 18 mjeseci nakon isteka poslednjeg dana fiskalne godine, u skladu sa zakonom kojim se uređuje sistem i plaćanje obaveza dopunskog poreza na dobit pravnog lica (član 14k stav 3)."

Dosadašnje tač. 26 do 30 postaju tač. 32 do 37.

U stavu 2 riječi: "od 100 eura do 1.000 eura" zamjenjuju se riječima: "400 eura do 4.000 eura".

Član 23

U članu 105a stav 1 riječi: "od 500 eura do 6.000 eura" zamjenjuju se riječima: "1.000 eura do 12.000 eura".

U tački 9 riječi "najmanje" zamjenjuju se riječima: "koliko je potrebno, ali ne manje od".

Poslije tačke 12 dodaju se šest novih tačaka koje glase:

" 13) ne dostavlja poreskom organu informacije iz člana 14j stav 1 ovog zakona, radi razmjene informacija sa nadležnim organima države članice EU, druge države odnosno teritorije države, na propisanom obrascu u elektronskom obliku u roku od 30 dana od: dana nakon što je prekogranični aranžman o kojem se izvještava stavljen na raspolaganje radi njegove realizacije, ili dana nakon što je prekogranični aranžman o kojem se izvještava spreman za realizaciju, ili momenta kada je napravljen prvi korak u realizaciji prekograničnog aranžmana o kojem se izvještava, nezavisno od toga što je ranije stupio na snagu (član 14j stav 3);

14) ne dostavlja poreskom organu informacije iz člana 14j stav 1 ovog zakona, na propisanom obrascu u elektronskom obliku u roku od 30 dana od nakon što je, direktno ili posredstvom drugih lica, pružio podršku, pomoć ili savjet (član 14j stav 4);

15) ne dostavlja poreskom organu u odnosu na tržišne aranžmane, kvartalno na propisanom obrascu u elektronskom obliku, izvještaj sa ažuriranim informacijama iz člana 14j stav 1 tač. a, d, g i h ovog zakona, koje su postale dostupne nakon podnošenja posljednjeg izvještaja (član 14j stav 5);

16) ne obavijesti u roku od tri dana, pisanim putem, sve druge posrednike ili, ako takvih posrednika nema, relevantnog poreskog obveznika, o obavezi dostavljanja informacija iz stava 1 ovog člana (član 14i stav 10);

17) ne dostavlja poreskom organu informacije iz člana 14j stav 1 ovog zakona, radi razmjene informacija sa nadležnim organima države članice EU, druge države odnosno teritorije države na propisanom obrascu u elektronskom obliku, u roku od 30 dana nakon što mu je prekogranični aranžman o kojem se izvještava stavljen na raspolaganje radi njegove realizacije, ili nakon što je taj aranžman spreman za realizaciju, ili nakon momenta kada je napravio prvi korak u njegovoj realizaciji, u zavisnosti od toga koji je uslov nastupio ranije (član 14j stav 13);

18) ne dostavlja poreskom organu informacije o upotrebi aranžmana u svakoj godini u kojoj ga je upotrebljavao, na propisanom obrascu u elektronskom obliku, u roku od tri mjeseca nakon isteka godine u kojoj se aranžman upotrebljavao (član 14j stav 20);

U stavu 2 riječi: "od 100 eura do 1.000 eura" zamjenjuju se riječima: "200 eura do 4.000 eura".

Član 24

U članu 112a stav 1 riječi: "u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona" zamjenjuju se riječima: "do 31. decembra 2026. godine".

Član 25

Ovaj zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA

PREDLAGAČ PROPISA

Ministarstvo finansija

NAZIV PROPISA

Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o poreskoj administraciji

1. Definisanje problema

- Koje probleme treba da riješi predloženi akt?
- Koji su uzroci problema?
- Koje su posljedice problema?
- Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri?
- Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?

Predloženi akt rješava nedovoljno razvijen sistem administrativne saradnje i razmjene poreskih informacija sa drugim državama, posebno u kontekstu EU integracija. Postojeći okvir ne obezbjeđuje potpunu usklađenost sa obaveznom automatskom razmjenom informacija i izvještavanjem o prekograničnim aranžmanima. Nedostaju precizne obaveze za posrednike i poreske obveznike u pogledu prijavljivanja potencijalno rizičnih aranžmana. Takođe, nije adekvatno regulisana razmjena informacija o poreskim mišljenjima i transfernim cijenama, dok ograničena transparentnost otežava borbu protiv poreske evazije. Predloženim zakonskim rješenjem će biti izvršena harmonizacija nacionalnog propisa sa direktivama Evropske unije, te riješena pitanja dtandardizacije procedura i rokova.

Glavni uzrok problema je nedovoljan novo usklađenosti nacionalnog zakonodavstva sa direktivama EU, posebno sa Direktivom 2015/2376, Direktivom 2018/822 (DAC6) i Direktivom 2025/872. Postoje nedostaci u regulisanju obavezne automatske razmjene informacija i izvještavanja o prekograničnim aranžmanima, što značajno otežava identifikaciju poreskih rizika u kontekstu razvoja kompleksnih međunarodnih poslovnih struktura. Nedostatak jasno definisanih obaveza za posrednike i poreske obveznike utiče na nivo transparentnosti, dok administrativni i tehnički kapaciteti nijesu u potpunosti prilagođeni novim standardima. Takođe, nedovoljna digitalizacija procesa dodatno komplikuje razmjenu informacija, što značajno doprinosi slabijoj efikasnosti sistema.

Posljedice uključuju povećan rizik od poreske evazije što znači da država može izgubiti značajne poreske prihode zbog nedostatka pravovremenih i potpunih informacija. Otežana je međunarodna saradnja sa državama članicama EU, što može dovesti do negativne ocjene u procesu evropskih integracija. Poreska uprava ima ograničene mogućnosti kontrole složenih transakcija, što dugoročno može negativno uticati na fiskalnu stabilnost.

U smislu oštećenih subjekata, evidentno je da država može biti oštećena strana usljed potencijalnog gubitka prihoda, posebno imajući u vidu da Poreska uprava ima ograničenu efikasnost u sprovođenju nadzora.

U slučaju „status quo“ opcije, Crna Gora bi ostala neusklađena sa EU direktivama što bi negativno uticalo na proces pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji. Takođe, razmjena informacija bi ostala nedovoljno efikasna i nepotpuna, što bi negativno uticalo na nivo poreske discipline i ukupno na nivo povjerenja u poreski sistem.

2. Ciljevi

- Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?
- Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.

Osnovni cilj Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o poreskoj administraciji je usklađivanje nacionalnog zakona sa direktivama Evropske unije, a prije svega sa Direktivom 2015/2376 u pogledu obavezne automatske razmjene informacija u oblasti oporezivanja, Direktivom 2018/822 u pogledu obavezne automatske razmjene informacija u oblasti oporezivanja u odnosu na prekogranične aranžmane o kojima se izvještava, te Direktivom 2025/872 o administrativnoj saradnji u području oporezivanja.

Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o poreskoj administraciji je usklađen sa Programom rada Vlade Crne Gore za 2026. godinu. Utvrđivanje Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o poreskoj administraciji predviđeno je za II kvartal 2026. godine.

3. Opcije

- Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).
- Obrazložiti preferiranu opciju?

Opcije uključuju status quo, neregulatorne i regulatorne mjere

„Status quo“ ne omogućava usklađivanje sa direktivama Evropske unije, te ista ne može donijeti željeni rezultat.

Neregulatorne mjere nijesu efikasne imajući u vidu da se ciljevi zakona mogu ostvariti isključivo regulatornom metodom.

Regulatorna opcija je u ovom slučaju jedino moguća, imajući u vidu da neregulatorna opcija ne može rezultirati usklađivanjem Zakona o poreskoj administraciji sa direktivama Evropske unije.

Preferirana opcija je regulatorna jer obezbjeđuje potpuno usklađivanje sa direktivama Evropske unije, omogućava jasno definisanje obaveza i rokova, osigurava pravnu sigurnost i omogućava kontrolu i razmjenu informacija.

4. Analiza uticaja

- Na koga će i kako će najvjerovatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektne.
- Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima).
- Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti.
- Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija.
- Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.

Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o poreskoj administraciji pozitivno će uticati na:

- povećanje budžetskih prihoda, jer će poreski organ dobijati informacije od nadležnih poreskih organa drugih država koji su od značaja za oporezivanje, i imati uvid u poslovanju poreskih obveznika i u drugim zemljama. Predloženim rješenjem poreskom organu se omogućava da, ukoliko posumnja u istinitost podataka i izvještaja koja dostavljaju poreski obveznici o poslovanju u drugim državama, sam ili zajedno sa nadležnim organom druge države, na osnovu međusobnog dogovaranja, izvrši inspekcijski nadzor, odnosno provjeru tačnosti podataka i cjelokupnog poslovanja poreskog obveznika, koja će doprinijeti utvrđivanju potpunog i tačnog činjeničnog

stanja koje je pravni osnov za oporezivanje, i koji će istovremeno imati pozitivni uticaj na povećanje budžetski prihoda;

- smanjenje poreske evazije, jer se predloženim rješenjem sprječava prikrivanje prihoda koje poreski obveznici ostvare u drugim zemljama, a iste ne prijave poreskom organu;
- jačanje međunarodne saradnje Crne Gore, u dijelu koji se odnosi na razmjenu informacija koja omogućava i vršenje zajedničkog nadzora nad poslovanjem poreskih obveznika u cilju sprječavanja izbjegavanja plaćanja poreza.

Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o poreskoj administraciji neće prouzrokovati negativne efekte.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?
- Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti.
- Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti.
- Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijedena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?
- Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteći finansijske obaveze?
- Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?
- Obrazložiti metodologiju koja je korišćenja prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda.
- Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti.
- Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?
- Da li su dobijene primjedbe uključene u tekst propisa? Obrazložiti.

Implementacija Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o poreskoj administraciji neće zahtijevati obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore.

Implementacijom Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o poreskoj administraciji neće nastati međunarodne finansijske obaveze.

Usvajanjem Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o poreskoj administraciji nije predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteći finansijske obaveze.

Na tekst Nacrta zakona u toku Javne rasprave nije bilo predloga, primjedbi i sugestija.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertaska podrška i ako da, kako.
 - Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije).
- Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni. Obrazložiti.

Prilikom pripreme Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o poreskoj administraciji nije korišćena eksterna ekspertaska podrška, isti se odnosi na usklađivanje nacionalnog zakona sa direktivama Evropske unije, a prije svega sa Direktivom 2015/2376 u pogledu obavezne automatske razmjene informacija u oblasti oporezivanja, Direktivom 2018/822 u pogledu obavezne automatske razmjene informacija u oblasti oporezivanja u odnosu na prekogranične aranžmane o kojima se izvještava, te Direktivom 2025/872 o administrativnoj saradnji u području oporezivanja.

Ministarstvo finansija u postupku izrade RIA obrasca nije sprovodilo formalno konsultovanje zainteresovanih strana, imajući u vidu da se predloženo zakonsko rješenje odnosi pretežno na usklađivanje Zakona o poreskoj administraciji sa direktivama Evropske unije.

7: Monitoring i evaluacija

- Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?
- Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?
- Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?
- Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?

Potencijalne prepreke uključuju nedovoljne tehničke i IT kapacitete za obradu i razmjenu velikog obima podataka, te nedostatak obučenog kadra za primjenu složenih pravila koja proizlaze iz EU direktiva.

U cilju ispunjenja postavljenih ciljeva razvijaće se i unapređivati IT sistemi za elektronsku razmjenu informacija sa drugim državama, a uporedo će biti vršene edukacije zaposlenih koji će vršiti primjenu predloženog zakonskog rješenja.

Ispunjenje ciljeva će biti praćeni, prije svega, prema broju i kvalitetu razmijenjenih informacija sa drugim državama, te u broju otkrivenih slučajeva poreske evazije.

Za primjenu navedenog propisa će biti zadužena Poreska uprava, a Ministarstvo finansija će vršiti nadzor nad postupanjem nadležnog poreskog organa.

Datum i mjesto

Podgorica, 16. jun 2026. godine

Starješina
mr Novica Vuković